

**ÖSTERSUNDS
KOMMUN**
STAAREN TJÆLTE

REVISIONSRAPPORT
**GRUNDLÄGGANDE
GRANSKNING AV GEMENSAMMA
ÖVERFÖRMYNDARNÄMNDEN**

Anneth Nyqvist, Certifierad kommunal revisor
Dnr: REV/00021/2023

Innehållsförteckning

1	INLEDNING	3
1.1	BAKGRUND.....	3
1.2	SYFTE	3
1.3	AVGRÄNSNING	4
1.4	REVISIONSKRITERIER	4
1.5	ANSVARIG NÄMND/STYRELSE.....	4
1.6	METODER.....	4
2	RESULTAT AV GRANSKNINGEN	5
2.1	HAR NÄMNDEN BEDRIVIT VERKSAMHETEN PÅ ETT ÄNDAMÅLSENLIGT SÄTT?	5
2.1.1	Förändringar under året som har påverkat nämndens ansvarsområde	5
2.1.2	Styrdokument	5
2.1.3	Nämndens verksamhetsplan	5
2.1.4	Arbetet med fullmäktige- och nämnduppdragen.....	5
2.1.5	Vidtagna åtgärder vid avvikelser	6
2.1.6	Nämndens löpande uppdrag till förvaltningen	6
2.1.7	Uppföljningar inom nämndens verksamhetsområde	6
2.1.8	Delegationsbeslut	6
2.2	HAR NÄMNDEN EN ÄNDAMÅLSENLIG STYRNING, UPPFÖLJNING OCH RAPPORTERING AV SIN EKONOMI?	7
2.2.1	Hur nämnden agerat vid budgetavvikelser	7
2.3	HAR NÄMNDEN SETT TILL ATT DEN INTERNA STYRNINGEN, UPPFÖLJNINGEN OCH KONTROLLEN ÄR TILLRÄCKLIG?.....	7
2.4	HAR NÄMNDEN VIDTAGIT ÅTGÄRDER UTIFRÅN FÖREGÅENDE ÅRS GRUNDLÄGGANDE GRANSKNING?.....	8

1 INLEDNING

1.1 BAKGRUND

Kommunens revisorer granskar årligen i den omfattning som följer av god revisionsred all verksamhet som bedrivs inom styrelsen och nämndernas verksamhetsområden. Revisorererna prövar om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig.

Nämnderna ska var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige bestämt, samt de föreskrifter som gäller för verksamheten följs. De ska även se till att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Den grundläggande granskningen genomförs varje år avseende nämnder och styrelser och är till sin karaktär en löpande insamling av fakta och iakttagelser. Granskningens upplägg har anpassats till Skyrevs vägledning för grundläggande granskning.

En gemensam projektplan har upprättats för samtliga nämnder. För kommunstyrelsen och fullmäktigeberedningar har separata projektplaner tagits fram. Tillkommande revisionsfrågor kan tillkomma för de enskilda nämnderna och beslutas separat.

1.2 SYFTE

Syftet med den grundläggande granskningen är att ge underlag för revisorererna att uttala sig om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt sätt, om verksamheten sköts på ett ekonomiskt tillfredställande sätt och om den interna kontrollen är tillräcklig.

Revisionsfrågor

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Har nämnden bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt?
 - Verksamheten har genomförts enligt reglemente och lagstiftning.
 - Nämnden har agerat för att säkerställa att uppdragen från fullmäktige och de egna nämnduppdragen genomförs.
 - Det finns processer för planering, genomförande och uppföljning.
- Har nämnden en ändamålsenlig styrning, uppföljning och rapportering av sin ekonomi?
 - Nämnden styr verksamheten så att verksamheten bedrivs inom de ekonomiska ramarna.
 - Det finns en tillräcklig och kontinuerlig uppföljning av ekonomin.
 - Nämnden har agerat vid budgetavvikelser.
- Har nämnden sett till att den interna styrningen, uppföljningen och kontrollen är tillräcklig?
 - Det finns ett systematiskt arbete med intern styrning och kontroll.
 - Det finns kontroller och riskhantering inom väsentliga områden.
 - Arbetet med intern kontroll är en integrerad del av organisation, system och löpande arbete.
- Finns det en organisation och riktlinjer för att hantera otillåten påverkan och oegentligheter samt hur dess sak hanteras vid misstanke?
 - Hur omhändertas incidenter som uppstår i verksamheten? Vet medarbetare vart och till vem de ska vända sig vid misstanke?
- Har nämnden vidtagit åtgärder utifrån föregående års grundläggande granskning?

1.3 AVGRÄNSNING

Granskningen är avgränsad till verksamhetsåret 2023. Nämndens räkenskaper omfattas inte av denna granskning då de granskas i samband med kommunens bokslut.

1.4 REVISIONSKRITERIER

Uppfylls kraven i:

- Kommunallagen (2017:725)
- Reglemente för nämnden
- Mål och budget 2023
- Riktlinje mål och budget i Östersunds kommun
- Riktlinje för intern kontroll och styrning
- Fullmäktigebeslut

1.5 ANSVARIG NÄMND/STYRELSE

Granskningen avser gemensamma överförmyndarnämnden.

1.6 METODER

Granskningen utförs genom inhämtning och granskning av relevanta dokument och intervjuer med berörda tjänstemän.

Substansgranskning utförs för att i erforderlig omfattning verifiera gjorda utsagor samt att system och rutiner fungerar på avsett sätt.

2 RESULTAT AV GRANSKNINGEN

2.1 HAR NÄMNDEN BEDRIVIT VERKSAMHETEN PÅ ETT ÄNDAMÅLSENLIGT SÄTT?

2.1.1 Förändringar under året som har påverkat nämndens ansvarsområde

Ragunda kommun har anslutits till nämnden från årsskiftet 22/23. Enligt uppgift har antalet ärenden har inte ökat nämnvärt och personalstyrkan är oförändrad.

2.1.2 Styrdokument

Nämnden har under året behandlat förslag till reviderade delegationsbestämmelser vid två tillfällen, revidering av arvodesriktlinjer samt informationshanteringsplan.

2.1.3 Nämndens verksamhetsplan

Enligt Östersunds kommuns styrmodell ska nämnderna ta fram en verksamhetsplan som dels visar de fullmäktigeuppdrag som nämnden omfattas av, dels de uppdrag som nämnden utöver fullmäktiges uppdrag avser att ha specifikt fokus på det kommande året. Politiska nyckeltal som har direkt bäring på nämndens verksamhet ska också redovisas i nämndens verksamhetsplan tillsammans med övriga nyckeltal som bedöms nödvändiga. ¹

Nämnden beslutade att föreslå fullmäktige i Östersund att besluta om nämndens verksamhetsplan för gemensamma överförmyndarnämnden 2023 i september 2022. Vidare föreslog nämnden att fullmäktige i Åre och Krokombastställer verksamhetsplan med driftredovisning endast avseende kansli för gemensamma överförmyndarnämnden 2023. ² Nämnden har därmed föreslagit två verksamhetsplaner varav en som endast avser kansliet.

2.1.4 Arbetet med fullmäktige- och nämnduppdragen

Nämnden hade 1 uppdrag från kommunfullmäktige och 3 egna nämnduppdrag som kan kopplas till två av Östersunds kommunövergripande mål.

I nedanstående tabell framkommer om nämnden har bedömt uppdragen som genomförda (grön), bedöms bli genomförda (gul) eller bedöms inte bli genomförda under året (röd) vid uppföljning per april (T1) och augusti (T2). Tabellen visar också om uppdragen bedömdes som genomförda (grön) eller inte genomförda (röd) i årsredovisningen vid årets slut.

Uppdrag	Uppdragsg.	T1	T2	ÅR
Säkerställa trygg handläggning av ärenden där personer med skyddade personuppgifter förekommer	Nämnd			
Digitaliserade akter avseende omyndiga.	Nämnd			
Säkerställa likvärdiga arvoden	Nämnd			
Stärk kommunens kompetensförsörjning	KF			

¹ Riktlinje för mål och budget i Östersunds kommun Dnr 00258-2021

² Gemensam överförmyndarnämnd 2022-09-15 Dnr 00011-2022

Nämnden bedömer att de genomfört två av tre nämnduppdrag. Förklaringen till att ett av uppdragen inte har genomförts är att funktionen i verksamhetssystemet där ärendena kommer att handläggas är försenad och förväntas färdigställas under våren 2024.

Fullmäktigeuppdraget avseende att stärka kommunens kompetensförsörjning bedöms ha genomförts.

Redovisning av nyckeltal

I nämndens verksamhetsplan återfinns totalt 12 nyckeltal som samtliga har fastställts av nämnden. Nyckeltalen avser uppgifter från 2022 års verksamhet och redovisning.

2.1.5 Vidtagna åtgärder vid avvikelser

Samtliga uppdrag har gulmarkerats i tertialuppföljningarna då bedömningen har varit att samtliga uppdrag skulle genomföras under 2023.

2.1.6 Nämndens löpande uppdrag till förvaltningen

Nämnden har inte gett några uppdrag till förvaltningen löpande under året.

2.1.7 Uppföljningar inom nämndens verksamhetsområde

Under 2023 har nämnden fått information om verksamheten på nämndsammanträdena. Några informationspunkter under året:

- Ny lagstiftning gällande framtidsfullmakter
- Digital ärendehantering från och med september
- Införandet av förvaltarenhet inom Krokoms kommun
- Information om flytt till nytt kommunhus och ett aktivitetsbaserat arbetssätt
- Filminspelning i marknadsföringssyfte till nya ställföreträdare

2.1.8 Delegationsbeslut

Under 2023 har endast ett delegationsbeslut återrapporterats till nämnden. Beslutet avsåg avslagsbeslut vid begäran om allmän handling.

Bedömning

Vi bedömer att nämnden i huvudsak har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt.

- Vi har inte identifierat några avvikelser från reglemente eller lagstiftning. Omfattningen av vår granskning är begränsad och utesluter inte att avvikelser kan förekomma.
- Ett nämnduppdrag för 2023 har inte genomförts. Genomförda uppföljningar under året har inte visat att uppdraget inte skulle kunna genomföras och nämnden har inte fattat något beslut om åtgärd.
- Nämnden har följt upp verksamhetsplanen tertialvis.
- Nämnden har hållit sig informerad om verksamheten genom informationspunkter på sammanträden.
- Endast ett delegationsbeslut har återrapporterats till nämnden under 2023. Vi har inte gjort några kontroller eller stickprov av ifall det skulle finnas beslut som har fattats med stöd av delegation men som inte har återrapporterats.

Vi rekommenderar nämnden att säkerställa att det finns rutiner för att kontrollera att beslut som fattas på delegation återrapporterats.

2.2 HAR NÄMNDEN EN ÄNDAMÅLSENLIK STYRNING, UPPFÖLJNING OCH RAPPORTERING AV SIN EKONOMI?

Kommunstyrelsen följer månatligen upp nämndernas ekonomiska resultat och prognos. Nämnderna rapporterar resultat kopplat till mål och uppdrag till fullmäktige per den sista april, augusti och december.³

Nämndens budget uppgick år 2023 till 19,1 mnkr varav 15,4 mnkr bestod av kommunbidrag och resterande av övriga externa intäkter. Budgeten innehåller inga effektiviseringar/besparingar och inte heller några investeringar.

Nämndens verksamhet, inklusive fullmäktiges uppdrag, och ekonomi har följts upp per april, augusti och december. Helårsprognoserna under året har uppgått till + 1,0 mnkr per april och + 4,2 mnkr per augusti.

Gemensamma överförmyndarnämnden redovisar ett resultat motsvarande + 4,8 mnkr för året. Överskottet uppges, i likhet med föregående år, främst bero på att kostnaderna för arvoden blivit lägre för nämnden än budgeterat på grund av att andelen huvudmän som själva betalade arvode till ställföreträdarna var högre än förväntat.

För gemensamma överförmyndarnämnden, endast kansli, uppgick resultatet för 2023 till +0,3 mnkr. Av årsredovisningen framgår att redovisat överskott i sin helhet består av kommunbidrag från Östersunds kommun.

2.2.1 Hur nämnden agerat vid budgetavvikelser

Nämnden har inte prognostiserat några större avvikelser under året.

Bedömning

Vi bedömer att nämnden haft en ändamålsenlig styrning, uppföljning och rapportering av ekonomin.

- Nämnden har bedrivit verksamheten inom de ekonomiska ramarna, resultatet uppgår till + 4,8 mnkr.
- Nämnden har följt upp ekonomin tertialvis.

2.3 HAR NÄMNDEN SETT TILL ATT DEN INTERNA STYRNINGEN, UPPFÖLJNINGEN OCH KONTROLLEN ÄR TILLRÄCKLIG?

Av kommunallagen och i nämndens reglemente framgår att nämnden ska se till att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Enligt riktlinje för intern kontroll och styrning ska nämnderna senast i februari varje år anta en särskild plan för den interna kontrollen. Det framgår också av nämndens reglemente att nämnden årligen ska fastställa och följa upp en plan för den interna kontrollen. Planen ska överlämnas till kommunstyrelsen senast under mars. I den nya riktlinjen som fastställdes i maj 2023⁴ framgår att presidiet i nämnden ska involveras i internkontrollarbetet för att säkerställa de förtroendevaldas roll i arbetet. Presidiet ska i dialog och om möjlighet finns medverka i riskanalysarbete.

Nämnden fastställde sin internkontrollplan 2023-02-15⁵. Vid dialog med nämndens ordförande och områdeschefen framkom att presidiet inte har varit delaktiga i riskanalysen. I

³ Riktlinje för mål och budget i Östersunds kommun Dnr 00258-2021

⁴ Riktlinje för intern kontroll och styrning Dnr 00263-2023

⁵ Gemensam överförmyndarnämnd § 5 Dnr 00015-2022

de riktlinjer som gällde när 2023 års internkontrollplan fastställdes fanns inte detta med som ett krav.

Uppföljning ska, enligt Riktlinje för intern kontroll och styrning, göras till nämnden i anslutning till ordinarie verksamhetsuppföljning, d.v.s. per april, augusti och vid årsbokslut. Vid bokslut ska nämnder rapportera resultatet från uppföljningen av den interna kontrollen till kommunstyrelsen.

Gemensamma överförmyndarnämnden har följt upp internkontrollplanen tertialvis per april, augusti och december.

Nämnden hade fem risker och fem kontrollmoment i sin internkontrollplan. Vi noterar att samtliga kontrollmomenten berör handläggning och diarieföring av ärenden.

I uppföljningen av internkontrollplanen per april hade fyra risker kontrollerats utan avvikelser och en risk hade kontrollerats med mindre avvikelser. I uppföljningen av internkontrollplanen per augusti hade samtliga risker kontrollerats utan avvikelser.

I årsbokslutet hade samtliga risker kontrollerats utan avvikelser.

Bedömning

Vi bedömer att nämnden i huvudsak har säkerställt att den interna styrningen, uppföljningen och kontrollen är tillräcklig.

- Nämnden har fastställt en internkontrollplan som följs upp tertialvis.
- Flera av de risker/kontrollmoment som ingår i nämndens internkontrollplan berör samma områden.
- Nämnden har hanterat risker och vidtagit åtgärder.
- Nämnden/presidiet har inte varit delaktig i riskanalysen.

Vi rekommenderar nämnden att säkerställa att det finns kontroller och riskhantering inom väsentliga områden.

Vi rekommenderar nämnden att säkerställa att presidiet involveras i riskanalyser.

2.4 HAR NÄMNDEN VIDTAGIT ÅTGÄRDER UTIFRÅN FÖREGÅENDE ÅRS GRUNDLÄGGANDE GRANSKNING?

Vid föregående års grundläggande granskning lämnades ett antal rekommendationer. I tabellen nedan redovisas i vilken grad nämnden vidtagit åtgärder.

Rekommendation	Vidtagen åtgärd
Säkerställa att det finns arbetssätt för att vidta åtgärder om uppföljningar under året visar på att uppdrag inte bedöms kunna genomföras.	Inga avvikelser har redovisats under året.
Säkerställa att det finns kontroller och riskhantering inom väsentliga områden.	Fortfarande omfattar nämndens internkontrollplan handläggning av ärenden.
Säkerställa att identifierade brister som uppmärksammas inom ramen för den interna kontrollen åtgärdas under kommande år.	En av de avvikelser som redovisades 2022 har åtgärdats under 2023. Den andra risken kommer att åtgärdas under 2024.

Bedömning

Vi bedömer att nämnden delvis vidtagit åtgärder utifrån föregående års grundläggande granskning.

2.5 BEDÖMNING OCH REKOMMENDATIONER

Vår bedömning är att nämnden i huvudsak har en tillfredsställande ledning och styrning samt tillräcklig intern kontroll inom de områden som vi granskat.

Bedömningen grundar sig på följande bedömningar:

Revisionsfråga	Svar	Kommentar
Har nämnden bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt?	I huvudsak	Nämnden bedömer att uppdraget från fullmäktige och två av tre nämnduppdrag har genomförts.
Har nämnden en ändamålsenlig styrning, uppföljning och rapportering av sin ekonomi?	Ja	Nämnden har bedrivit verksamheten inom de ekonomiska ramarna och följt upp ekonomin terti-alvis.
Har nämnden sett till att den interna styrningen, uppföljningen och kontrollen är tillräcklig?	I huvudsak	Nämnden har fastställt och följt upp sin internkontrollplan. Nämnden/presidiet har inte varit delaktig i riskanalyser.
Har nämnden vidtagit åtgärder utifrån föregående års grundläggande granskning?	Delvis	Fortfarande omfattar nämndens internkontrollplan handläggning av ärenden.

Vi rekommenderar nämnden att:

- *Vi rekommenderar nämnden att säkerställa att det finns rutiner för att kontrollera att beslut som fattas på delegation återrapporteras.*
- *Vi rekommenderar nämnden att säkerställa att det finns kontroller och riskhantering inom väsentliga områden.*
- *Vi rekommenderar nämnden att säkerställa att presidiet involveras i riskanalyser.*

Anneth Nyqvist
Certifierad kommunal revisor